

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire,
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voornutbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0.50, voor elken regel meer fl. 0.07½.

BUREAU VAN DIT BLAD

OP CURAÇAO,

PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur

ten huize van de Heeren

JAN ELLIS, Curaçao, — Otrabanda.

JUAN CAPRILES, Aruba, — Playa.

JOSE A. ROSA HERRERA, Bonaire, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0.25.
Un anuncio di 1 te 7 regel, fl. 0.50, cada
regel mas fl. 0.07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

aankomst alhier:

25 April Harrison van Liverpool.
26 „ Maracaibo „ Maracaibo.
28 „ Philadelphia „ New-York.

CALENDARIO.

April-Mei.

25 DOMINGO DI RESURRECCION.
26 LUNA. Stoe. Cletoe i Marcelino, papa imm.
27 MARTES. B. Pedro Can. e. S. Eyberto, m.
28 RAZON. S. Vidal, m.
29 MIÉRES. S. Pedro di Verona, m.
30 VIERNES. Sta. Catalina di Sena, v.
1 SABRA. S. Felipe i Santiago, apost.

STAND DER MAAN.

L. K. 26 April 12 ure 39 m. A. M.

Opkomst der Zon:

25 April 5 ure 47 min.

Ondergang der Zon:

25 April 6 ure 13 min.

SCHEEPSTIJDINGEN.

vertrek van hier:

28 April Valencia naar New-York.
30 „ Maracaibo „ Maracaibo
10 Mei Maracaibo „ Maracaibo.

„IK BEN DE VERRIJZENIS EN HET LEVEN”

Nooit had de mond eens menschen stouter woorden gesproken. Een mensch, die elk oogenblik een schrede nader tot den dood komt, noemt zich HET LEVEN! — Een mensch, die eenmaal in het graf der aarde zal nederdalen en tot de ontbinding zeggen moet: „Gij zijt mijn vader”; en de „grafwormen als zijn moeder en zuster begroet” (Job. XVII) — hij zegt van zichzelf: „Ik ben de VERRIJZENIS! Welk een mensch, die aldus in vollen ernst sprak, kan dat zijn — tenzij een Godmensch? Inderdaad; op den dag dat het graf zich ontsloot voor den Gekruiste en Hij glorievol den triomf vierde over dood en graf, bleek dat woord een goddelijk woord, bleek die mensch, Jezus Christus, een God-MENSCH te zijn.

Al wat Christen is viert heden dan ook de zegepraal van zijn God en Verlosser, Jezus Christus, jubelend mede; te meer, omdat niet alleen voor Zich-zelfen d. i. om getuigenis van zijn Godheid af te leggen, maar ook tot vertroosting en blijde hoop zijner leerlingen door den Heiland de woorden gesproken zijn: „Ik ben de Verrijzenis en het Leven.” Immers, ook zij zouden eenmaal deelnemen in de verrijzenis en in dat leven: „Die in Mij gelooft, zal leven, en Ik zal hem opwekken ten jongsten dage”!

Het feit van Christus' Verrijzenis was de goddelijke bekrachtiging van al wat Hij gedurende de drie jaren Zijner omwandeling door Judea geleerd en gedaan had: het leerstuk of dogma Zijner Opstanding van de doodenis niet minder dan ook de hoeksteen, die geheel het gebouw des Christendoms zamen houdt. Dit zóó waar, dat zelfs de sekten en ketterijen welke van den Christelijken godsdienst zijn afgescheiden en het leerstuk der Verrij-

zenis behouden hebben, eeniger mate nog den naam van Christelijke Kerk zich konden toeëigenen; terwijl alle godsdienstige vereenigingen welke noch de Verrijzenis van Christus en bijgevolg noch Christus' Godheid erkennen, tot de eenvoudige en profane klasse van „Maatschappij”, „Genootschap” of „Club” herdoopt moeten worden, als zijnde louter vereenigingen, die het leven ontvingen van menschen en mensche-lijke willekeur. Hoe glansrijk en volheerlijk vertoont zich tegenover die sekten en ketterijen de majestueuze grootheid en goddelijkheid van de *Eene, Heilige, Apostolische en Katholieke KERK* met haar dogma van de Verrijzenis en de Godheid van haren Stichter! Het leven en de kracht der verrijzenis van den Goddelijken Meester draagt Zij sinds negentien eeuwen als heuren onvervreemdbaren bruidschat mede. Zoovele kerkvervolgers Haar eenen dood des Kruizes en een Calvarië hadden toegezworen, ja, Haar in de „ruste des grafs” reeds waanden ingegaan, zagen Haar glorievol ten leven verreezen en met den dia-deemder onsterfelijkheid gekroond.

Het leven der Kerk openbaart zich vooral in haren onafgebroken strijd voor de handhaving en verspreiding der Christelijke waarheid en der Christelijke deugd. Wij zonen der 19^e eeuw hebben het voorrecht, dat leven en die levenskracht van Christus' Kerk in haar heerlijkste uitingen en rijkste ontwikkeling gade te slaan, omdat nooit wellicht als in onzen tijd, de strijd tegen de waarheden des Evangelies zoo hevig en zoo algemeen was. Ook met een leger van openbare en geheime vijanden heeft de Katholieke Kerk te kampen: vier van het zestal Groote Mogendheden gedragen zich tegenover Haar als ruwe en geweldige, als valsche en geniepte Kerkvervolgers. De Russische knoet, de Pruisische korporaals, de Maçonieke passer in de

hand van den ouden Grevy c. s. en de rooversdolk van Humbertus van Savoye — ziedaar de wapenen, de ontzachelijke, de bloedige wapenen welke tegen de Kerk tot hare verdelging sinds jaren hun dienst moeten leenen. Dat edele viertal heeft echter al bitter weinig eer ingelegd met hun verdelgingsstrijd tegen de Bruid van Christus. Zij handhaaft zich over de gehele linie; breidt naar Oost en West, naar Zuid en Noord de grenzen steeds verder uit van haar gebied en heerschappij, terwijl haar vijanden voor het aanschijn der wereld al dieper en dieper in de schande hunner vernedering en nederlagen wegzinken. Ja, onlangs was geheel de Oude en Nieuwe Wereld getuige van het wondervolle feit, dat de machtigste vijand der Katholieke Kerk niet schroomde de wapenen (zijne Meiwetten) neer te leggen en aldus getuigenis te geven van de onweerstaanbare macht en heilvolle levenskracht onzer heilige Kerk, die onverwinbaar en onsterfelijk is gelijk haar goddelijke Stichter Jezus Christus. Zoo ziet men, dat de heerlijkste gloriestralen van Christus' Verrijzenis en Leven door alle eeuwen heen het erfdeel zijn van Zijne smetteloze Bruid, de Katholieke Kerk. Haar Verlosser heerscht en regeert: want Hij is verreezen, gelijk Hij voorgezegd heeft; en noch Hij, die de Verrijzenis is en het Leven, noch het werk zijner almacht, d. i. Zijne Kerk, zullen den dood en het verderf kunnen ondergaan. Halleluja! Eer aan God!

„Mi ta Resurreccion i Bida”

Nunca ainda boca di un hende a pronuncia palabra mas soberbè. Un hende koe na cada momentoe, ta doena un pasoe mas cerca mortoe, ta jama é mees; BIDA! — Un hende, koe lo baha un dia den shootji di tera, i koe lo meste bisa na disolucion: „Bo ta mi tata”; un hende „koe ta jama bitjinan di tera su mama i su

roeman” (Job. XVII) — e hende-ai ta bisa di é mees: „Mi ta RESURRECCION!”; Kende otro por papia asina seriamente, sino un Hende-Dios? En berdad; dia koe graf di e Hombre crucificar a habri, i koe E tabata celebra su triunfo riba mortoe, e dia-ai toer hende a comprende koe e palabra ta sigur un palabra divino, toer hende a comprende koe e hende-ai Hesu Cristoe, ta HENDE-DIOS.

Toer kiko ta Cristian ta celebra awé coe alegria triunfo di nan Dios i Salvador, Hesu Cristoe; coe mas razon ainda, pasobra no solamente pa doena testimonio di E mees, esta, di su Dibinidad, ma també pa consuelo i esperanza di su discipulonnan nos Redentor a bisa: „Mi ta Resurreccion i Bida.” Stí, su discipulonnan també lo tin parti den e resurreccion i den e bida-ai: „Es koe kere den Mi, bibi, i lo Mi-lamanté dia di huicio.”

Resurreccion di Hesu Cristoe tabata sancion divina di toer lo ké El a sinja i haci duranti tres anja den Hudea: doctrina di Su lamantamentoe foi mortoe ta piedra angular di edificio di Cristianismo. Esaki ta asina sigur, koe hasta secta i heregianan koe a separa foi Cristianismo i koe a conserva e doctrina di Resurreccion por a apropia nan di algun manera e nomber di Iglesia Cristian; mientras toer e reunion religiosonan koe no ta acepta ni Resurreccion di Cristoe i por consiguiente ni Divinidad di Cristoe, meste ta considerar simplemente como e clase profano di „Sociedad” „Union” ó „Club”, siendo toer esai nan, reunion, koe a ricibi nan bida foi hende i caprichoe di hende. Com glorioso i sublime e grandeza magestuoso i divinidad di nos IGLESIA Un, Santa, Apostólica i Católica coe su dogma di Resurreccion i Divinidad di su Institutor, ta presenté dilanti di e secta i heregianan-ai! Ta diez-nuebe siglo caba koe E ta conserva bida i forza di resurreccion di Senjor Divino como Su dote inviolable. Toer e poersigidornan koe a hura e Iglesia-ai un mortoe di cruz i un Calvario, af toer e poersigidornan koe a miré [!] „den su graf caba”, nan toer a mira Iglesia di Cristoe lamanta jeen di

Candela.

Dia Martis pasar tabatin aki un principio di candela. Na un cas den taja grandi di Punda, poco despues di merdia, nan a observa koeschoorsteen di e cas-aí tabata kima: ma asina e noticia-aí tabata concier, toer hende di den Punda, manera ta custumber di nos pueblo, a povera nan a jada sofoca e candela, lo kó nan a logra pronto afortunadamente. Na militarnan tambe, koe a jega na tempoe na e lugar di desgracia, tin di gradici e resultado feliz.

Calor.

Ta algun dia caba, foi desates di e poco awiceroa koe nos a haya, segun nos a bisa sinan pover, a sigi haci un calor insoportable, desconosir cerca nos den April. Apesar di un algun slat di donder, koe tabatin den curso di e siman-aí, nos atmosfera a keda mees cargá i nunka tempoe ta moestra na eor, eor dandones hana di october, il poco awa, koe a cal, maza ai eor di papi di dié.

¿Ta hender di liberad?

Catolicanan na Belgica a labri un suscripcion pa un manuscrito di un school liber i poverman, koe ta costa nan 20000 francos: i catolicanan di otro imperio di Belgica ta haci mees sacrificio pa nan principio, koe liberadon ta jama "ingenuidad pa povera pueblo contra ensejamento catolico." Lo kó ta e liberadon, maza lo barea en vano den hender Belgica un school, un ad, koe ta koe di nan amor pa nan principio. Ta mas di diez mil povera koe nan a establece na Bruselas na eor di school model, maza esia nan a haya nan na poder, nan a povera un koe pa eor gobiernon eor ad, koe ta nan sistema. Nan koe ta jama di liberad i mas liberad, nan liberad pa nan so, pa nan povera pueblo i probacha di dié. Si catolicanan tabata hender di liberad, liberadon lo no a riza hana nan violencia contra aduero nan enseñando nan amacion, nan obediencia na leynan di nan gobiernon, maza con arbitrio e leynan por ta, liberadon ta primi nan na nan povera. Si nos ta soperta, nos taufri pa nos tonda nos poveradonnan mees canta nos alabanza d'adon.

Socialismo na Belgica.

Na fin di luna maza i na principio di esaki, e teatral tabata teatro di toer sorte di hangeraderia, ocasionar pa socialismo, koe povera no ta keda satisficho sino te ora nan no tin nada mas pa destrui, esta: te ora nan caba eor toer lo kó eor bado di nan manon. Awor koe hana a hana caba gobiernon ta busca pa doppel pover. Despues di a doña ocasion pa e parti-aí extende asina tantoe koe ta posibel, ocupando e solamente eor persecucion di clericalnan, violando toer ley di libertad i di husticia, awor koe ya Socialistanan a haci nan zanzañan na nan gustoe, awor gobiernon kier traha un ley pa doña autoridad localnan mas poder pa stop e desordenan di socialistanan. Enfin, sikiera awor koe gobiernon su cabalo ta ocupar eor socialistanan, clericalnan por haya nan poco sosegar.

No ta nada divertido.

Algun dia pasar tres homber kier a bai un baile di máscara na Paris, bistir na pididor di limosma. Nan a loebida di compromete un sjers padilanti, i o ora-aí ningun cohero no kier a cohe nan, tomandon nan pa berdadero pididor di limosma. Nan tabata obligar anto di bai na pia; ma, apenas nan a sali na caja, polies a cohenan. Kiko koe nan tabata papi, nan a toema nan pa pididor di limosma. Nan a ofrece pa doña prueba koe nan ta hende decente, ma e poliesnan a ninga bisando: "Pa boso plezier nos lo no bai camna den frioe, pa mira esai." Ora e pover hombernan di baile a saca placa, pa haci e poliesnan troca nan cordamentoe, e placanan tabata confis-

car como placa probablemente hortar. Asina e povernan a pasa nan anochi den fiscalat, i te dia siguiente algun hende conoeir a bai interveni pa nan pone nan na libertad. ¡Mal gracia!

BIJDRAGEN

tot de Geschiedenis van het R. K. Geloof in de Kolonie Curacao.

ARUBA (VIII.)

Men zegt, dat de bewoners van den Noordkant, d. i. van die plaats, welke boven is beschreven, zeer dikwijls bezocht werden door de inlandsehe ziekte, die algemeen bekend is onder den naam van eaintura pretoe, of zwarte koorts. Door het veelvuldig bezoek dier doodelijke ziekte was n zij tot de overtuiging gekomen, dat het wonen ten Noorden vlak aan de zeehen in eenen bijzondere dispositie stelde om het slachtoffer van de zwarte koorte te worden. Ten gevolge hiervan ging het opkomend geslacht althans zich meer Zuid-Westwaarts met ter woon neerzetten, en allengkens bleef de Noordkant alleen het verblijf van de ouden van daer. Hoe lang deze verhuizingperiode geduurd heeft, is moeilijk te gissen, doch dit is zeker, dat tijdens het bestuur van Domingo Bernardino Silvestre de plaats van de voorvaderen in het geloof nagevolgt verlaten was, en dat het daeren gevoelgelyk werd gelykt een andere kerk te bouwen, die meer in de kom van de gemeente zou gelezen zijn. Drie personen moeten zich vooral met de uitvoering van dat plan hebben belast: Domingo Bernardino Silvestre, destijds bestuurder van de gemeente; Hendrik Alvarez, zoon van den overleden Miguel, en vermoedelyk Caspar Silvestre, broeder van Domingo Bernardino, dien hij later in het bestuursambt is opgevolgd. Deze drie mannen, met den geest van geloof, gelysraecht en naastenliefe bezielt, hebben ter geneesteking van de geloofgen, de Zuid-West en op tanyklyk verwijt ralen afstamd van de Rozenkranskapel woonden, een nieuw kerkgebouw getrokken ter plaatse, waar nu de kerk van St. Anna staat. Zij gaven aan dit tweede heiligdom den naam van "Iglesia de S. S. Ana" kerk van de H. Vrouw Anna, daer in den loop der tijden werd het doog sommigen ook "Iglesia de Calvario," kerk van den Calvari berg genoemd, omdat het gebouwd was naden voet van den berg Bozen, die ten Weste van de St. Annakerk is gelegen.

Deze tweede kerk schijnt in den beginne een soort van bijkerk geweest te zijn; hoofdzakelyk diende zij om den geloofgen, die in haren omtrek woonden, het bijwonen van de godsdienst oefening, gemakkelijker te maken. Hoewel geenszins authentieke bescheiden voor handen zijn, kan men toch met grond veronderstellen, dat Caspar Silvestre, broeder van den bestuurder Domingo Bernardino des Zondags in de kerk van de H. Anna de godsdienst oefening leidde, terwijl Domingo Bernardino als naar gewoonte in de Rozenkranskapel de godsdienst oefening verrichtte. Dit geldt de godsdienst oefening van 's morgens, want de namiddagsoefening niet processie bleef voornamelijk in de Rozenkranskapel geschieden.

Zó stond het met de Christengemeente van Aruba geschapen toen de Eerw. Pater Cristobal de Quesada in het jaar 1778 dit eiland aandeed en door de geloofgen verzocht, ja gsmeeekt werd, om tijdens zijn opontboud aldaar voor hen de heilige diensten te willen verrichten. Gedurende zijn verblijf van 12 dagen heeft deze ijverige Apostel bij afwisseling in beide kerken de H. Mis gelezen, de H. Sacramenten des doopsels, der H. Eucharistie en des Huwelijks toegediend, een pastoreel boek aangelegd, de authentieke akten van de inwijding der Rozenkranskapel en van de aanstelling des bestuurders verzameld, en vermoedelyk nog meer andere belangrijke diensten aan de gemeente bewezen, die niet in zijn boek vermeld staan. Na het vertrek van Pater Cristobal—men weet niet

juist, hoe langen tijd daarna—moet op de geheiligde plek aan den Noordkant een droevig voorval hebben plaats gehad, dat de oude bewoners, de eerstelingen van Christus' kudde, geheel uitgeroeid heeft, en de Rozenkranskapel in verval deed geraken. Men verhaalt, dat op zekeren keer op Aruba een schip zou aangeland zijn, dat pokkenlijders aan boord had, of waarop zich pokkenlijders hadden bevonden. De bewoners aan den Noordkant, die hoofdzakelyk van de veeteelt leefden, hadden met de bemanning van dat schip vee tegen goederen geruild: onder die goederen zou zich een deken bevonden hebben, waarvan een pokkenlijder zich bediend had, en die de ziekte onder die menschen gebracht heeft. In korten tijd moeten alle ouden van dagen, die nog aan den Noordkant woonden, het slachtoffer van de doodelijke pokken geworden zijn, terwijl het overgebleven nakroost zijn behoud heeft gezocht in de vlucht en zich elders metterwoon is gaan vestigen, zonder ooit meer den moed te hebben noch lust te gevoelen om naar de plaats des onheils terug te keeren. De woningen van de gevallen slachtoffers werden allengs de prooi van den alles vernielenden tijd, en ook de Rozenkranskapel zou der vernieling zijn prijs gegeven, indien de missionarissen den meer Zuidelyken bewoners niet uitdrakkelijk hadden geboden haar in eere te houden en daarin als naar gewoonte op hooge feestdagen de plechtige processie te blijven houden. Het is zeer waarschijnlijk, dat ook Domingo Bernardino Silvestre het slachtoffer van deze ramp geworden is, en na zijnen dood het bestuur der gemeente is overgegaan op Caspar Silvestre, zijn broeder, die vermoedelyk reeds bij leven van Domingo Bernardino in de kerk van de H. Anna de godsdienst oefeningen geleid had. De beven beschreven een trepoe was oorzaak, dat de gemeente zeer veel van haren eenden glans verloor, en eindelyk kerk daarop door het overlijden van de bestuurder Caspar tot den meestdem waardigen toestand verviel. Hieraan getuigt een fragment van het belangryk bescheiden, dat de Eerw. Pater de Nis, Religieus van de orde van den H. Dominicus, in het jaar 1781 op Aruba achterliet.

Pater de Nis, klaarblykelyk getroffen door de rampen, die de gemeente in de laatste jaren geteisterd hadden, stelde zich niet tevreden de hulp en troost te verleen, die hij op het oogenblik verleen kon, maar trad met den Heer Commandant in onderhandeling over destichting van een klooster van den H. Dominicus. Door deze stichting meende de hulpvaardige Dominicaner in alle behoeften van de gemeente te voorzien, en haar door een geregeld bestuur en onafgebroken bediening, in haren vorigen luister te kunnen herstellen. De Heer Commandant evenzeer van de dringende behoefte aan zulke een stichting overtuigd, verleende den Eerw. Pater de Nis alle noodige volmacht en oorlof. Om echter ten spoedigste in de actuele behoefte der geloofgen te voorzien verzocht hij hem om middeleryl een bestuurder als naar gewoonte aan te stellen, omdat zulks wegens overlijden van Caspar Silvestre, dringend noodzakelyk was. Het is jammer, dat slechts een fragment van het belangryk stuk van Pater de Nis bewaard is gebleven, want dieningevolge is het niet bekend, om welke redenen de stichting van een Dominicaner klooster later niet verwezenlijkt is. Het bedoelde fragment luidt aldus:

Digo yo Fray Antonio de Nis Religioso Presbitero del Sagdo. Ordo. de Preds. Predr. Grál; que haviendo llegado a esta Isla de Oruba el dia 4 de Junio. año 84 pº trancitar ala Preta. por el puerto de Cassaria, hasta llegar a la Villa de in. Carlos, ha entender en la fundacion de convto. del ordn. de Sto. Domingo el Sor. Comandante, dandome pa. hello todas sus facultadas y Licencias, me suplico Elijiere un fiscal pº. cuido y custodia de la Iglesia Nombrada N. Madre Sra. Sta. Anna. por ser presisó y Necesario, por no aver, por

fallecimiento de Gaspar Silvestre; assi mismo los vecinos Christianos y Naturales me lo comunicaron movidos de la decadencia y indeseencia en que la Nacion.....

VERTALING.

Verklare ik Fr. Antonio de Nis, Religieus Priester van de Heilige Predikheeren-orde, Predicator Generalis; dat ik aangekomen zijnde op dit eiland van Aruba den vierden dag van Juni, het jaar 84, om verder door te gaan naar (Pret?) langs de haven van [Cassaria?] tot ik zou aankomen aan de Villa (de in Carlos?) ben over de stichting van een klooster van den H. Dominicus den Heer Commandant gaan hooren, die mij daartoe alle zijne volmachten en oorlof gevende, mij verzocht dat ik eenen bestuurder zoude kiezen tot verzorging en bewaking van de kerk genoemd Onze H. Meeder, Vrouwe Anna, zijnde dit dringend en noodzakelyk, omdat er niemand was, tengevolge van het overlijden van Caspar Silvestre; evenzo hebben de naburige Christenen en de Inboorlingen het mij medegedeeld bewogen door het verval en de wanorde waarin de natie.

Uit dit fragment blijkt, dat Caspar Silvestre het bestuur had uitgeoefend in de kerk van de Heilige Anna, en dat de Eerw. Pater de Nis uitgenoodigd en gsmeeekt werd om eenen nieuwen fiscal of bestuurder van die kerk aan te stellen; derhalve moet na de catastrofe de Rozenkranskapel verlaten en derzelve patronaat op de kerk van de H. Anna overgegaan zijn. Het is hier de plaats niet om te onderzoeken, of zulk een overgang van patronaat van de ene kerk op de andere rechtens kan geschieden; het is genoeg te weten, dat zulks in het onderhavige geval feitelyk geschied is. Nochtans hebben de Missionarissen, die later de gemeente van Aruba zijn komen bezoeken, niet gedacht, dat de kerk van O. L. V. van den Rozenkrans, en de gewijde plaats, waaraan zulke dierbare herinneringen verbonden waren, geheel vergeten en der verstelling prijs gegeven zouden worden. Zij hebben verordend, dat de processie van den Rozenkrans, op den eersten Zondag van October, en op andere groote feestdagen, waarop het van oudsher gewoonte geweest was processie te houden, in en om de Rozenkranskapel zou blijven gehouden worden. Door deze verordening bleef de insensivering van de kapel des H. Rozenkrans verzekerd, en de heilige plek, die de bakermat van de christelyke godsdienst geweest was, bleef daardoor in eere. Langen tijd heeft onder de ouden van het Noorddistrict de gewoonte bestaan, dat zoodikwijls zij die gezegende plaats voorbijgingen, hetzij om te gaan vissen, hetzij om zout te garen aan de zee of om hout te knippen in de bosschen, zij het hoord ontdekten en een gebed lazen ter eere van de Koningin des H. Rozenkrans of tot lafenis der geloofige zielen, die daar 's Heeren komst verbeiden.

In dezen toestand bevond zich de christengemeente, toen de ouden van dagen uit het Noorddistrict, aan wie de meeste bijzonderheden in dit verhaal voorkomende te danken zijn, het eerste levenslicht aanschouwden. Sedert het vertrek van den Pater Dominicaner Antonius de Nis was de gemeente nog bezocht en tijdelijk bediend geworden door: Den Eerw. Fr. Juan Pedro de la Fuente ten jare 1786, 1791 en 1793.

Joannis Josephus Pirovano, missionarius Apostolicus in insula de Curacao, ten jare 1791.

Fr. Theodorus Brants, missionarius de propaganda, ten jare 1793.

Jacobus Schinck, Praefectus Missionis, ten jare 1797 en vervolgens om de twee jaren tot aan 1809.

Deze laatste leeft in de hornering van de bewoners van het Noorddistrict voort, omdat hij aan alle hoogbejaarden, die nog in leven zijn, de heilige Sacramenten des Doopsels en des Vormsels heeft

toegediend. Volgens de getuigenis dier hoogbejaarden was de toestand van de gemeente, zooals boven beschreven is. De kerk van Santa Ana, oorspronkelijk bijkerk, werd later als hoofdkerk gebruikt, en toen der tijd bestuurd door Andres Tromp, terwijl de Rozenkranskapel bestemd bleef om op den eersten Zondag van October, den feestdag van den Allerh. Rozenkrans, en op andere hooge feestdagen, vooral op de hooge feestdagen van Maria, plechtige processie te houden. Als opkomend jongeling heeft de 92-jarige grijsaard, van wien in den loop van dit verhaal reeds melding gemaakt is, de processie om de Rozenkranskapel bijgewoond, en zelfs de eer gehad het processiekruis met den Varol-planten te vergezellen. Als eene dankbare hulde aan dezen braven grijsaard gebracht diene de vermelding, dat hij, ondanks zijn hoogen ouderdom, zijne verzwakte krachten nog heeft willen inspannen, om den schrijver van dit verhaal persoonlijk te vergezellen naar de plaats, die eertijds aan de Koningin van den H. Rozenkrans was toegewijd, en hem de aanwijzingen en verklaringen te doen, die noodig waren, om een enigzins duidelijk begrip van den toestand der eerste Christenen van Aruba te vormen.

Revista del Mercado.

NEW-YORK, April 7, 1886.

Azúcar. — (Mercado quieto).		
Cuba-Mascabado.....	4 @	5 1/16
idem Centrifugo.....	5 @	5 1/2
Pt° Rico.....	45/16 @	5
Aloe (Quiet.).....	@	4 1/2
Braziliete.		
Delgado.....	20 @	25
Grueso.....	\$ 25 @	30
Café. (Existencia 23,100 sacos. Mercado firme.)		
MARACAIBO.		
Trujillo.....	8 @	8 1/2
Boconó.....	8 @	9 1/2
Mérida.....	9 @	12
Cácuta.....	9 @	10 1/2
Clases extra.....	11 @	12 1/2
SABANILLA. (Existencia 5,170 sacos. Mercado firme.)		
Ordinario.....	8 @	8 1/2
Regular.....	9 @	9 1/2
Bueno.....	9 1/2 @	10
Superior.....	10 1/2 @	10 1/2
Clases extra.....	11 @	13
LA GUAIRA, CARÍCAS Y Pt°		
CABELLO. (Existencia 13,800 sacos. Mercado firme.)		
Trillado.....	8 @	9
Descereado.....	9 1/2 @	12
CORO.....	@	7 1/2
CIUDAD BOLIVAR.....	9 @	11
Balsamo Tolú.....	27 @	29
Balsamo Copaliba.....	27 @	29
Cueros de chivo. (Quiet.)		
Coro escojidos { 12.....	@	56
{ 22.....	@	36
{ 32.....	@	36
Maracaibo (Quiet.).....	@	30
Rio Hacha sin los pequeños @		34
La Guaira & Pt° Cabello.....	28 @	29
Cueros de venado. (Quiet.)		
Orinoco.....	29 1/2 @	24
La Guaira.....	27 @	28
Pt° Cabello.....	26 @	
Cueros de Res. (Mercado quieto).		
Dulces La Guaira.....	@	16 1/2
„ Pt° Cabello.....	@	18 1/2
Salados.....	@	14
MARACAIBO. (Quiet.)		
Dulces.....	16 1/2 @	17
Salados.....	13 1/2 @	
SABANILLA, sin escojer.....	16 1/2 @	17
BOGOTÁ, idem.....	19 @	19 1/2
RIO HACHA, sin escojer.....	@	14
ORINOCO, sin escojer.....	@	20
Pro. PLATA.....	@	15
Caucho. (Mercado firme.)		
Pará fino.....	67 @	68
„ ordinario.....	49 @	50
Cacao. (Quiet.)		
Maracaibo.....	22 @	23
Caracas.....	18 @	19
Dividivi de Curacao.		
(Sin demanda)	\$ 30 @	40
Maracaibo.....	@	35
Hueso. (por 2,000 lbs.).....	@	24
Lana. (Quiet.).....	9 @	11
Miel de Abeja.		
de Cuba, por Galon en depósito @		43
de St° Domingo „ „ @		39
Palo de Mora. (Mercado firme.)		
Maracaibo.....	17.00 @	18.00

Sabanilla.....	@	19.00
Zarzapla. (Sin demanda.).....	@	1.25
CAMBIOS. El cambio en París sobre Londres está hoy a fr 25.15.		
Sobre Londres Letras Banqueras a 3 d v \$ @		489
id. „ „ „ 60 „ „ @		487
Sobre París „ „ „ 3 „ frs @		512 1/2
id. „ „ „ 60 „ „ @		515 1/2
Sobre Hamburgo „ „ „ 3 „ M. @		90 1/2
id. „ „ „ 60 „ „ @		95 1/2

MOVIMIENTO MARITIMO.

(De la Oficina-Maritima).

ENTRADAS.

Abril 17.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, de Aruba, en lastre.

Abril 18.

Balandra holandesa *Experiencia*, de Bonaire, carga: carbón, leña y chivos.

Balandra venezolana *Isabel*, de Pto. Cabello, en lastre.

Balandra holandesa *Zephyr*, de Bonaire, carga: carbón y leña.

Balandra holandesa *Nevermind*, de Bonaire, carga: carbón y leña.

Abril 19.

Balandra holandesa *Gezaghebber van Romondt*, de Bonaire, carga: carbón y leña.

Abril 20.

Goleta holandesa *Leonor*, de Sto. Domingo, en lastre.

Balandra holandesa *San Juan*, de Bonaire, carga: carbón y leña.

Goleta colombiana *Kelly*, de Rio Hacha, carga: huesos.

Vapor aleman *Allemania*, de Hamburgo, Havre, San Thomas, Sto. Domingo, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 560 bultos para ésta y 590 para Maracaibo.

Abril 21.

Balandra holandesa *Amistad*, de Bonaire, carga: carbon, leña, carneros y chivos.

Vapor inglés *Editor*, de Europa, via Barbados, Trinidad, La Guaira y Pto. Cabello, carga: 199 bultos para ésta y 259 para Maracaibo.

Abril 23.

Balandra holandesa *Clemencia*, de Bonaire, carga: carneros, carbon y leña.

Abril 24.

Balandra holandesa *Caveta Christ*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

Balandra holandesa *Zilia*, de Bonaire, carga: carbon, leña y chivos.

Balandra holandesa *Notemus*, de Bonaire, carga: carbon y leña.

SALIDAS.

Abril 18.

Balandra holandesa *Caveta Christ*, para Bonaire.

Vapor americano *Maracaibo*, p° Maracaibo.

Goleta holandesa *Blanca Francisca*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Maria Eliza*, p° Aruba.

Abril 19.

Goleta holandesa *Minerva*, para Aruba.

Goleta holandesa *Transit*, para Bonaire.

Abril 20.

Balandra holandesa *Nevermind*, p° Bonaire.

Balandra holandesa *Zephyr*, para Bonaire.

Balandra holandesa *Experiencia*, para Bonaire.

Abril 21.

Balandra holandesa *Gezaghebber van Romondt* para Bonaire.

Vapor aleman *Allemania* para Sabanilla y Cartagena.

Goleta colombiana *Mauricia* para Rio Hacha.

Abril 22, 23.

Vapor inglés *Editor*, para Sabanilla, Cartagena y Colón.

Goleta holandesa *9 de Agosto*, para La Vela de Coro.

Balandra holandesa *San Juan*, p° Bonaire.

Balandra holandesa *Amistad*, para Bonaire.

Balandra venezolana *Germina*, para Pto. Cabello.

Goleta inglesa *Willington*, p° San Eustaquio.

PARA PARTIR.

Goleta holandesa *Perseverancia*, hoy para San Pedro de Macoris.

Goleta holandesa *Leonor*, el 27 del presente para Santo Domingo.

JOHANN TETZEL,

AFLAATPREDIKER EN INQUISITEUR. EENE GESCHIEDKUNDIGE STUDIE, DOOR G. A. MEIJER, Ord. Praed. Een deel A. 1, 25.

BEKENDMAKING.

De publieke verkoop van Gouden en Zilveren voorwerpen, beleend bij de Spaar- en Beleenbank van 1 Juli t/m 31 December 1883, onder Nos. 9575 S t/m 3865 T, zal plaats hebben op DONDERDAG den 13 Mei a. s. en volgende dagen.

Belanghobbenden worden verzocht, den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der interesten.

Curaçao 21 April 1886.

De Voorzitter,
M. P. CUIEL.

ANUNCIO.

Beendementoe na fiendisji di Preen-danan koo tien plaka fia riba nan na Spaar- i Beleenbank. eesta eonan fo di 1e di Juli té 31 di December di 1883, di N° 9575 S, té 3865 T. lo tien loega *Djareeb* dia 13 di Mei koe ta bini i dianan koe ta sigui. Ta pidi esnan koe debe riba e preendanan ai di paga nan interes afin di evita nan beendementoe.

Corsouw 21 di April 1886.

President,
M. P. CUIEL.

PROSPECTO.

Aumentande cada dia las necesidades de la Casa de Beneficencia, así como las del Manicomio de nueva creacion, ocurre tambien la necesidad de dar ensanche a la Loteria, por lo que la Administracion presenta el prospecto que aparece en este número, para el sorteo que se celebrará el 16 de Mayo próximo venidero, elevándose el premio mayor a \$ 2000, i en la misma proporcion el precio de los billetes.

Hé aquí la distribucion de premios:

1 premio de	\$ 2,000
1 id de	400
2 id de	100
2 id de	50
4 id de	25
15 id de	10
160 id de	5

Aproximaciones:

al 1er. premio 2 de a \$ 16
al 2° id 2 de a „ 10
a los dos de 100 de a „ 5

Esperamos que el público acogerá esta mejora de un modo espléndido.

El Administrador,
ANTONIO GERALDINO.

Santo Domingo Marzo 17 de 1886.

Uit de hand te koop:

de welgelegen, goed geassorteerde en sinds jaren gunstig bekende apotheek, gencemd:

STADS-APOTHEEK

In geval van verkoop zal het locaal, waar zij thans gehouden wordt, te huur zijn.

Voor nadere informatiën wende men zich tot

C. A. ZEPPENFELDT Az.

Ex Prins Willem I.

HOLLANDSCHE SIGAREN

J W. van der Meulen

REUZEN MONSTER-LAMPEN.

36 III.

Nieuw systeem lampen ter vervanging van GASLICHT.

Deze lampen geven sterk licht als vijf middelmatige gasvlammen; zijn goedkoop dan gaslicht en worden aanbevolen voor zalen waar men goed licht verlangt.

Verkrijgbaar bij

J. E. VAN DER MEULEN & ZON.

Bij den Heer Aurelio Alvarez, (Scharló).

Secret. van de "St. Josephs-gezellen Vereeniging" ligt de teekening geopend

OP DE

Gezamenlijke Novellen

VAN

H. A. BANNING.

De volledige uitgave van BANNING'S Novellen en Vertellingen zal ongeveer 15 à 18 deelen omvatten, in 8° Postformaat op zwaar papier gedrukt.

De uitgave wordt verdeeld in drie series, ieder van 5 à 6 deelen, die op zich zelf compleet zullen zijn. Iedere Serie zal hoogstens 100 vel druks of 1600 bladzijden bevatten.

Ten einde de verspreiding zoo algemeen mogelijk te doen zijn, is de prijs gesteld op 6 cents per vel van 16 bladzijden. Daar nu om de twee maanden een boekdeel zal verschijnen en dus elk jaar een serie, zal ieder in het bezit kunnen komen van BANNING'S Novellen tegen het gering bedrag van ruim vijf gulden per jaar of 10 cents per week.

Elk deel zal verschijnen in een keurigen omslag in chromo-lithographie, vervaardigd op de Koninklijke steendrukkerij der firma TRESLING EN Cie. te Amsterdam.

De prijs dezer uitgave is zoo laag mogelijk gesteld. Voor Curaçao en andere eilanden dezer Kolonie wordt die verhoogd door frankeering en agio van de wissels.

De eerste serie zal bevatten: UIT HET VERLEDEN. UTRECHTSCHER NOVELLEN, a. *Peter van Stralen, de Utrechtsche Omroeper*, b. *Mooi E. Ijzer*, c. *De Onde Klepperman*, d. *Op de Vodenmarkt*.

2. OUDE KENNISSEN: a. *Vreemde eenden in de bijt*, b. *Tante Jet, eene Watersnoodnovelle*, c. *Drie dagen te Amsterdam*, d. *De Suikertante*.

3. DE FAMILIE WALKER. *Een kijkje in de hedendaagsche samenleving*.

4. DE HEKS VAN DE AMERSFOORTSCHER HEIDE.

5. KO FOLKES. *Eene Amsterdamsche geschiedenis*.

6. EEN KLAVERBLAD. *Drie Novellen*.

EL SANTISIMO ROSARIO.

Revista religiosa mensual

bajo la dirección de

PADRES DE LA ORDEN DE PREDICADORES.

Sale el día 1° de cada mes en cuadernos de 48 páginas en 4° con grabados de santos, personajes y monumentos de la Orden, al precio de 450 pesetas en la Península, 6 en el Extranjero, Cuba, y Puerto-Rico y 7 en América y Filipinas, cada año. Los sacerdotes pueden celebrar tres misas *ad intentionem dantis*, avisando oportunamente.

Advertencia.

Los suscritores de *La Voz Dominicana* que deseen continuar se entenderán en adelante con el Administrador de *El Santísimo Rosario*. El importe puede mandarse en libranzas, billetes de banco, y el que esto no pueda, en sellos de franqueo, certificando la carta.

PUNTOS DE SUSCRICION.

Palencia: Sr. D. Sabino Martínez, Administrador de la Revista; convento de San Pablo.

Madrid: Sr. D. Ignacio Merendón, Campomanes, 13, segundo, izquierda.

Barcelona: Sr. Casals. Tipografía Católica, Píno, 6.

Valencia: Viuda de Gash, Plaza de la Constitución, 4, Librería Católica.

Puerto-Rico: D. Celestino Díaz, calle del Sol, núm. 13.

Manila: D. José Zaragoza, Calzada de San Sebastián, 39.

Lima: D. Primitivo Sammartí, Librería.

Lisboa: Director del Collegio do Corpo-Santo.

Quito: (Ecuador) Fr. José María Cacedo, Convento de Dominicos.

Córdoba: (Buenos-Aires) Fr. Reginaldo Toro, Convento de Dominicos.

Buenos-Aire: Fr. Marcolino Benavente, Convento de PP. Dominicos.

Quena: (República del Ecuador) Fr. Reginaldo M. Duranti, Convento de Dominicos.

Chile: Fr. Rafael Silva, Convento de PP. Dominicos.

Curaçao: Librería de A. Bethencourt & hijos.

Impr. de la Librería de A. Bethencourt & hijos